ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Περιφερειακή / Ημερήσια / Ν. Μαγνησίας
Ημερομηνία: Κυριακή, 05-06-2022
Σελίδα: 49
Μέγεθος: 955 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 10000
Επικοινωνία εντύπου: 24210 38600

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΣ ΑΥΤΖΗΣ

«Ζωή στη στάχτη. Μέρες και νύχτες Τραπεζούντας»

Ενα βιβλίο πλούσιο σε εικόνες και συναισθήματα

Ο συγγραφέας Μερκούριος Αυτζής έχει ένα πλούσιο συγγραφικό έργο, όσον αφορά στα βιβλία που απευθύνονται σε παιδιά και νέους. Από τις εκδόσεις Ψυχογιός κυκλοφόρησε πρόσφατα το πρώτο του βιβλίο «Ζωή στη στάχτη. Μέρες και νύχτες Τραπεζούντας», που απευθύνεται σε ενηλίκους. Ο λόγος για το ιστορικό μυθιστόρημα με τίτλο που μας μεταφέρει πίσω στον χρόνο και πιο συγκεκριμένα στην Τραπεζούντα στις αρχές του 20ου αιώνα λίγο πριν την καταστροφή και όσα δεινά ακολούθησαν αυτήν και σημάδεψαν άρδην, όχι μόνο τον ρου της νεότερης ιστορίας,αλλά και την πορεία ζωής όλων αυτών των ανθρώπων. Ο συγγραφέας επιλέγει να εξιστορήσει τα πάντα με την αφήγηση/εξομολόγηση της κεντρικής ηρωίδας προς την εγγονή της. Με γραφή ρέουσα και άκρως κατανοητή, μπαίνει στην θέση και στην ψυχή της ηρωίδας και με μία πλούσια αναδρομή στο παρελθόν θα μιλήσει για τα πάντα. Για πράγματα που λίγο έως πολύ ξέρουμε,αλλά και σημαντικές λεπτομέρειες που μας διαφεύγουν. Σε αυτό το νοερό μας σεργιάνι στον χρόνο θα ακούσουμε να αναβιώνει, όχι μόνο η ζωή της ηρωίδας, αλλά κι άλλων ανθρώπων του Πόντου που προσπαθούσαν να ζουν ειρηνικά εκείνη την εποχή μα και το πως βίωσαν τους αγώνες,τους διωγμούς, τις λεπλασίες,τις καταστροφές,τις χαρές και τις λύπες που τους/τις επιφύλασσε η ζωή. Μία ζωή,που όπως εύστοχα λέει και ο τίτλος του βιβλίου,θα βρεθεί στη στάχτη... Διότι,η φωτιά μπορεί να κατακαίει όλα όσα βρεθούν μπροστά στο διάβα της,άψυχα και έμψυχα... Πρόκειται για ένα βιβλίο πλούσιο σε εικόνες και συναισθήματα. Στον κυριακάτικο ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ η όμορφη συζήτηση με τον συγγραφέα.

Συνέντευξη στην **ΕΛΕΝΑ ΝΤΑΒΛΑΜΑΝΟΥ** εκπαιδευτικό - συγγραφέα

Πρόσφατα κυκλοφόρησε το νέο σας βιβλίο με τον τίτλο «Ζωή στη στάχτη. Μέρες και νύχτες Τραπεζούντας» από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Μιλήστε μας για το περιεχόμενό του.

Πρόκειται για ένα ιστορικό μυθιστόρημα που παρακολουθεί στενά τη ζωή μιας νεαρής γυναίκας, της Χρυσαυγής Μικροπούλου, και των μελών της οικογένειάς της, που στις αρχές του 20ου αιώνα ζουν και δραστηριοποιούνται στην Τραπεζούντα του Πόντου. Ο αναγνώστης από τις πρώτες σελίδες του βιβλίου γίνεται κοινωνός μιας αληθινής ιστορίας αγάπης και παράλληλαπαρακολουθεί με κομμένη την ανάσα τους αγώνες και τις θυσίες των Ελλήνων του Πόντου να ζήσουν ειρηνικά σε μια εποχή που σημαδεύτηκε από πολέμους, μίσος, διωγμούς, λεπλασίες, καταστροφές, βιασμούς, πυρπολήσεις, αμελέ ταμπουρού, πορείες θανάτου, στάχτη, γενοκτονία, προσφυγιά.

Ποια ήταν η πηγή έμπνευσης;

Οπως και σε πολλούς συγγραφείς, το παν είναι το ερέθισμα κι αυτό μπορεί να προέλθει είτε από τον κοινωνικό περίγυρο είτε από την ιστορία, αλλά και από κάτι που θα διαβάσω ή θα ακούσω και θα με συγκινήσει ή από κάτι που θα δω να συμβαίνει στη σύγχρονη πραγματικότητα.

Στηνπερίπτωση του συγκεκριμένου βιβλίουπέμπνευση ήταν συγκερασμός πολλών ερεθισμάτων. Πιο αναλυτικά: Ο Πόντος έγινε κομμάτι της ζωής μου από την πρώτη μέρα του έγγαμου βίου μου. Χάρη στη Σίσσυ, τη συνοδοιπόρο μου στη ζωή, που είναι γέννημα θρέμμα Πόντια και στην οικογένειά της λέξεις, φράσεις, παραδοσιακά εδέσματα, χωρατά, τραγούδια, γλέντια, χοροί, έγιναν στοιχεία της μύησής μου σ' έναν κόσμο και μια κουλτούρα που ελάχιστα γνώριζα. Και ήταν αρκετά συχνές οι σκόρπιες αναφορές στη γιαγιά της, την ηρωίδα του βιβλίου, και στην πολυτάραχη ζωή της. Με δυο λόγια το «Ζωή στη στάχτη. Μέρες και νύχτες Τραπεζούντας» κυοφορούσε στην ψυχή και το μυαλό μου από καιρό χωρίς όμως να έχει κάποιο σχήμα. Ο πυρήνας και οι πρώτοι ήρωες του βιβλίου πήραν σχήμα και πνοή εντελώς ξαφνικά με τρόπο που δεν μπορώ να εξηγήσω. Η συνέχεια χτίστηκε λίγο-λίγο με μεθοδική δουλειά, ενδελεχή έρευνα, μελέτη και διασταύρωση των πηγών και φυσικά με γράψιμο, σβήσιμο ξανά και ξανά, μέχρι να έρθει το επιθυμητό.

Στο βιβλίο θίγεται η περίοδος της ιστορίας των Ποντίων. Πρόκειται για μυθοπλασία ή υπάρχουν και αληθινά στοιχεία στην ιστορία;

Η ιστορία του βιβλίου, αν και είναι προϊόν μυθοπλασίας, βασίζεται εξ ολοκλήρου σχεδόν σε αληθινά γεγονότα. Όπως αναφέρω στο οπισθόφυλλο, μέσα από τις σελίδες του βιβλίου ο αναγνώστης γίνεται κοινωνός της ζωής της Χρυσαυγής που είναι υπαρκτό πρόσωπο και πολλά από τα γεγονότα που περιγράφονται είναι παρμένα είτε από δικές της αφηγήσεις είτε από μαρτυρίες των Ελλήνων της Τραπεζούντας και του Πόντου γενικότερα που τα έζησαν. Άλλωστε στην υπόθεση της ιστορίας, εκτός από την ηρωίδα του βιβλίου και των μελών της οικογένειάς της, εμπλέκονται με τον έναν ή τον άλλο τρόπο και πρόσωπα που άφησαν το στίγμα τους και έμειναν στην ιστορία, όπως ο μητροπολίτης Τραπεζούντας Χρύσανθος, ο μεγαλέμπορας από την Μασσαλία Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης, ο καπετάν Ευκλείδης, οι τραπεζίτες Κωστάκης Θεοφύλακτος και Κώστας Καπαγιαννίδης, ο βουλευτής Ματθαίος Κωφίδης, ο γιατρός Θεοφύλακτος Θεοφυλάκτου κ.ά.

Σε ποιους αναγνώστες απευθύνεται το βιβλίο σας;

Το βιβλίο απευθύνεται στους ενηλίκους από 18 ετών και άνω, άνδρες και γυναίκες, που διαβάζουν ιστορικά μυθιστορήματα,ειδικότερα σ' αυτούς που θα ήθελαν να μάθουν περισσότερα γι' αυτή την τραγική για τον Ελληνισμό του Πόντου και της Μικρασίας περίοδο, αλλά και στους αναγνώστες των βιβλίων,που στην υπόθεσή τους εκτυλίσσεται μια δυνατή ιστορία αγάπης.

Ποιο είναι το βαθύτερο μήνυμα του βιβλίου σας;

Η αξία της ζωής και η δύναμη της αγάπης παράλληλα με τους αγώνες των Ελλήνων του Πόντου να ζήσουν ειρηνικά σε μια εποχή που σημαδεύτηκε από πολέμους, διωγμούς, λεπλασίες, καταστροφές, γενοκτονία, προσφυγιά.

Το παρελθόν μας ορίζει το μέλλον μας; Πρέπει όλοι να ξέρουμε την ιστορία μας, ώστε να μπορέσουμε να έχουμε μέλλον;

Το παρελθόν μας είναι όλα αυτά που κουβαλάμε, ένα μεγάλο μέρος τηςδιαδρομής μας, τα λόγια, τα έργα, οι εμπειρίες, οι αναμνήσεις μας. Είναι αυτό που μαζί με το παρόν ορίζουν το μέλλον. Ένα υγιές παρελθόν με γερά θεμέλια σηματοδοτεί συνήθως ένα ακόμα πιο υγιές μέλλον. Το μέλλον πάλι είναι όλα αυτά που οραματιζόμαστε,πουσχεδιάζουμε, που προσδοκούμε, η συνέχειά μας. Και είναι εξαιρετικά σημαντικό στην χάραξη της πορείας προς το μέλλον να χρησιμοποιούμε και υλικά από το παρελθόν, όπως η εμπειρία και η γνώση της ιστορίας. Ειδικά το δεύτερο αποτελεί θεμέλιο λίθο. Διότι λαός χωρίς τη βαθιά γνώση της ιστορίας του ισοδυναμεί με δέντρο με επιφανειακές ρίζες, που εύκολα ξεριζώνει και παρασέρνει ο βοριάς.

Με τη βοήθεια της λογοτεχνίας μπορεί ο σημερινός αναγνώστης να διδαχθεί, να κατανοήσει καλύτερα όσα συνέβησαν στο παρελθόν και όσα συμβαίνουν σήμερα;

Φυσικά. Η λογοτεχνία αναμφισβήτητα διαδραματίζει σοβαρό κοινωνικό ρόλο, διότι άμεσα ή έμμεσα επιδρά στη διαμόρφωση μιας αισιόδοξης ή και απαισιόδοξης, σωστής ή λαθεμένης αντίληψης του κόσμου και των πραγμάτων, ανάλογα με το περιεχόμενό της. Είναι η τέχνη με την οποία όλα αυτά που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος και τον ενδιαφέρουν τοποθετούνται και εξετάζονται με οξύτητα, με πρόθεση την εύρεση της αλήθειας, την εμβάθυνση στην ουσία της ζωής, αλλά και την αποκάλυψη ή τη συγκάλυψη των αιτιών που προκαλούν τις κοινωνικές συγκρούσεις, τις επιτυχίες, τις αποτυχίες και την ατομική και κοινωνική ευτυχία ή δυστυχία. Είναι με άλλα λόγια ο πνευματικός χώρος, μέσω του οποίου ο αναγνώστης ανακαλύπτει τον εαυτό του και μπορεί να διδαχθεί και να κατανοήσει καλύτερα αφενός όλα όσα συνέβησαν στο παρελθόν και αφετέρου αυτά που συμβαίνουν στο παρόν.

Η «Ζωή στη στάχτη» είναι το πρώτο σας βιβλίο για ενήλικες. Πόσο απαιτητικό υπήρξε για τη συγγραφή του;

Δεν μπορώ να πω πως υπήρξε πιο απαιτητικό από ταάλλα μυθιστορήματά μου που απευθύνονται σε παιδιά και νέους. Σίγουρα όμως δεν ήταν καθόλου εύκολο να γραφεί. Κάθε άλλο. Με δυσκόλεψε και ήταν ιδιαίτερα απαιτητικό για δύο λόγους. Πρώτον, διότι χρειάστηκε να συλλέξω, να μελετήσω, να ταξινομήσω και να φιλτράρω πληθώρα ιστορικών πηγών, μέχρι να φτάσω στον σχεδιασμό, τη σκηνοθεσία και εντέλει στο γράψιμο-σβήσιμο ξανά και ξανά μέχρι και την τελευταία λέξη. Και δεύτερον, διότι σε ένα μεγάλο μέρος της πλοκής τα ιστορικά γεγονότα της θηριώδους γενοκτονίας ήταν τόσο σκληρά και απάνθρωπα που ξεπερνούσαν τις αντοχές μου. Ήταν πολλές οι φορές που υπερέβηκα τα όριά μου, που η εξιστόρηση των γεγονότων μ' έκανε να πονέσω και να λυγίσω. Όμως χαλάλι, μέσα από τον πόνο ήρθε η γνώση και η λύτρωση. Και αυτά που το βιβλίο περιγράφει έγιναν φως των ματιών μου και σοδειά της καρδιάς μου.

Ποιοι είναι πιο «δύσκολοι» αναγνώστες; Τα παιδιά ή οι ενήλικες;

«Δύσκολοι» ή αλλιώς απαιτητικοί αναγνώστες κατά τη γνώμη μου υπάρχουν και στις δυο ηλικιακές ομάδες. Και είναι αυτοί που διαβάζουν σχολαστικά με στόχο την απόλαυση, τη γνώση και που η σκέψη τους συνεχίζεται και πέρα από την ανάγνωση.Με άλλα λόγια είναι αυτοί που έχουν βάλει το βιβλίο στη ζωή τους και που από ένα σημείο και μετά απέκτησαν μεγάλη αναγνωστική εμπειρία, οπότε η αισθητική και το κριτήριό τους είναι ιδιαίτερα υψηλά. Σε ό,τι αφορά μάλιστα στα παιδιά, από την μεγάλη μου εμπειρία στις σχολικές τάξεις αλλά και ως συγγραφέας που έχει γράψει πολλά βιβλία για παιδιά και νέους, είμαι σε θέση να πω πως αρκετά παιδιά, ακόμα και στις πιο μικρές τάξεις του δημοτικού, διαβάζουν βιβλία που τα ίδια επιλέγουν με βάση τα ενδιαφέροντα και τις προσδοκίες τους και δε διστάζουν να αφήσουν στη μέση την ανάγνωση και να εγκαταλείψουν το βιβλίο, αν αυτό δεν τους αρέσει.

Το ιστορικό μυθιστόρημα στις μέρες μας γνωρίζει άνθηση. Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ένα καλό ιστορικό μυθιστόρημα;

Το μυθιστόρημα, όπως έχω πει και αλλού, δεν είναι ένα ήρεμο ποταμάκι που απλώς ρέει απάραχο. Έχει πνοή και όπως ο χορευτής, δημιουργεί κυματισμούς, στροβιλίζεται, κάνει ελιγμούς και με την ορμή του προκαλεί ποικίλες συναισθηματικές διακυμάνσεις, που κάποτε δυσκολεύεσαι να ακολουθήσεις. Το ιστορικό μυθιστόρημα ειδικότερα είναι μια δραματική αναπαράσταση της ζωής σε μια αυστηρά οριοθετημένη ιστορική εποχή. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να συμβιβάζει δύο "ασυμβίβαστες" έννοιες: τον μύθο και την ιστορία. Πιο αναλυτικά, το ιστορικό μυθιστόρημα κινείται σε δεδομένο και συγκεκριμένο ιστορικό χωροχρονικό πλαίσιο, σέβεται την ιστορική αλήθεια, χαρακτηρίζεται από πλούσια και επινοητική φαντασία, από βαθιά κατανόηση της ζωής και απαιτεί επίμονη και επίπονη μελέτη της ιστορίας. Επίσης, πρέπει να αποδίδει με ρεαλισμό ως την παραμικρή λεπτομέρεια το πνεύμα της εποχής, τις συμπεριφορές των ανθρώπων, τις κοινωνικές συνθήκες, τα γεγονότα, τους τόπους, τις ενδυμασίες, τα φαγητά, τα ήθη και έθιμα, τον τρόπο ομιλίας της παρωχημένης περιόδου κλπ. Είναι αναγκαία επιπλέον η μίξη της δημόσιας με την ιδιωτική δραστηριότητα, ενώ πρέπει να συμβάλλει στην παιδεία και στην ανάπτυξη της πολιτικής συνείδησης.

Μιλήστε μας για τα μελλοντικά σας σχέδια. Τι καινούργιο ετοιμάζετε;

Υπάρχουν στα σκαριά κάποια κείμενα για παιδιά, για οποία είναι νωρίς ακόμα να μιλήσω.Κι έχω ήδη αρχίσει να γράφω το επόμενο για ενηλίκους,που θα είναι η συνέχεια του μυθιστορήματος, για το οποίο μιλάμε.

Μια ευχή για τους αναγνώστες!

Εύχομαι υγεία και δύναμη σε όλους και το ταξίδι σας στα μονοπάτια αυτού του βιβλίου να είναι απολαυστικό και γεμάτο συγκινήσεις.

Σας ευχαριστώ θερμά και εύχομαι πάντα επιτυχίες!

www.clipnews.gr